

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ένα κουκλόσπιτο
στις όχθες του Τάμεση

Της ΕΛΛΗΣ ΠΑΙΟΝΙΔΟΥ

Αν υποθέσουμε πως όλα τα σπίτια των φίλων που είναι τακτοποιημένα στο μυαλό μου αποτελούσαν ένα μπουκέτο, τότε το σπίτι της Έμμας Σμιθ στο Πάτνυ του Λονδίνου είναι ένα μικρό κυκλάμινο. Ταπεινό, με ανύπαρκτο σχεδόν άρωμα, που όμως σου δίνει τόση χαρά αν το ανακαλύψεις ανάμεσα στα βράχια και τις αγκαθιές. «Αν μπορούσες να μου φέρεις ξεραμένα αγριολούλουδα ή κοχύλια της θάλασσάς μας, είναι η αδυναμία μου... α, και μια μικρή Ιστορία της Κύπρου. Θάθελα να μάθω μερικά πράγματα για τον τόπο σας. Όμως πρόσεξε, τόσο μικρή που να μην προσθέσει βάρος στις αποσκευές σας. Και πάλι, αν είναι δύσκολο μη μου φέρετε τίποτα, θα είναι αρκετή η χαρά που θαρθήτε εσείς. Θ' αναβάλω τις διακοπές μου κι ούτε που να το συζητάτε. Θα σας περιμένω στο αεροδρόμιο, εξάλλου είναι στις μεριές μου. Το σπίτι μου είναι σαν κουκλόσπιτο, αλλά θα χωρέσουμε όλοι μια χαρά. Ζήτω, θ' ανταμώσουμε επιτέλους».

Είχα πάντα την εντύπωση πως οι Άγγλοι και κυρίως οι Άγγλοι διανοούμενοι, είναι κάπως ψηλομύτηδες και στριφνοί. Όχι, όμως η Έμμα Σμιθ. Πρωτογνωριστήκαμε στη Δεύτερη Παγκόσμια Συνάντηση Συγγραφέων, στη Σόφια. Η Έμμα ήταν από τους πιο φιλότιμους συνέδρους. Όλοι οι άλλοι το σκάσαμε που και από την αίθουσα των συνεδριάσεων, ιδιαίτερα τη δεύτερη μέρα. Ακόμα κι οι συγγραφείς έβρισκαν πρόθυμους πληκτικές ομιλίες. Το μπαρ δίπλα ήταν πολύ πιο ευχάριστο. Ο καφές μοσχομύριζε, κι η διάθεση για κουβέντα έβρισκε πρόθυμους ανταποκριτές. Οι Βούλγαροι το γνώριζαν αυτό καλά, και για να να μας δώσουν ένα αξιοπρεπές άλλοθι είχαν βάλει μεγάφωνα σ' όλο τον έξω χώρο, και μπορούσες να παρακολουθήσεις τους λόγους. Η Έμμα ωστόσο εκεί, στην ίδια θέση από την πρώτη ως την τελευταία στιγμή, πολύ κοντά στο βήμα, με τα μάτια της κολλημένα στον εκάστοτε ομιλητή.

Το μοναδικό ίσως θετικό κληροδότημα που μας άφησαν οι αποικιστές, η αγγλική γλώσσα, μας προσφέρει την ευχέρεια μιας πιο άμεσης επαφής με τους αγγλόφωνους. Έτσι γνωριστήκαμε με την αγγλική αντιπροσωπεία των συγγραφέων από την πρώτη κι όλης μέρα. Οι τέσσερις μας μάλιστα, η Έμμα, ο Άντριαν Μίτσιελ, εγώ και ο αμερικανός Τζων Τσόντσερ παραβιάσαμε το πρωτόκολλο αγνοώντας τις εθνικές μας σημαίες και καθίσαμε όλοι μαζί στο ίδιο τραπέζι. Το μικρό τραπέζι της Κύπρου. Ύστερα ήρθαν κι άλλοι, προσθέσαμε κι άλλα τραπέζια και τελικά γίναμε η πιο εύθυμη παρέα του Συνεδρίου! Κι η Έμμα, η ψυχή του. Με την πρώτη ευκαιρία πεταγόταν ανάλαφρα να χορέψει ξυπόλυτη ή να τρα-

γουδήσει. Η Έμμα Σμιθ είναι από τους ανθρώπους που δεν μπορείς να τους φανταστείς πως υπήρξαν ή θα υπάρξουν ποτέ αλλοίως. Παιδί θα πρέπει να ήταν ακριβώς έτσι, με τα κοντά ίσια μαλλιά στο μέτωπο (ίσως λίγο πιο λαμπερά) να ορμά στο παγωμένο ποτάμι όπως οι μικρές ηρωίδες των βιβλίων της. Γριά θα παραμείνει η ίδια (αν γερνούν ποτέ τέτοιοι τύποι σαν την Έμμα). Με το λιγνό της κορμί ελεύθερο μέσα σε μια πουκαμίσια να κάθεται σταυροπόδι στα μαξιλάρια μπροστά στο χαμηλό σχεδόν γιαπωνέζικο τραπέζι της πίνοντας τσάι και μιλώντας για το τελευταίο μυθιστόρημά της.

-Μ' απασχολούν τα προβλήματα των νέων, προσπαθώ να τα μπάζω μέσα στο μύθο, ωστόσο αισθάνομαι πως δεν τα καταφέρνω, κάπου δεν κυλάει. Είμαι φοβερά δυστυχής, αγωνίζομαι τόσους μήνες, νιώθοντας βαθεία μέσα μου ότι είναι μάταιο, δεν θα βγει τελικά.

Ενώ μιλάει η σκέψη μας δραπετεύει, εκπινάξεται ψηλά, πολύ ψηλά, στο βασιλείο των παιδικών χρόνων. «Ένα σπιτάκι παραμυθένιο... Οι πόρτες του από σοκολάτα, οι τοίχοι του άσπρη ζάχαρη, τα κεραμίδια αληθινή καραμέλα». Ναι το σπίτι της Έμμας είναι ένα απ' αυτά τα σπίτια που γέμιζαν με μαγευτικά όνειρα τα παιδικά μας βράδια. Μόνο μ' αυτή τη θαλπωρή του ύπνου μέσα στο ζεστό παιδικό κρεβάτι ύστερα από το παραμύθι της καλής γιαγιάς ή της μητέρας μπορεί να συγκριθεί. Τα έπιπλα σε καλωσορίζουν όποια ώρα κι αν περάσεις από μπροστά τους, σου υπενθυμίζουν πως είσαι ευπρόσδεκτος κι όχι μονάχα τυπικά, μα πως να, αυτή η χαμηλή μαλακή πολυθρόνα λες και κατασκευάστηκε με μοναδικό σκοπό να σου χρησιμεύσει εσένα ειδικά σαν κάθισμα.

-Θα κοιμηθείτε στο δικό μου δωμάτιο κι εγώ θα κοιμηθώ στο άλλο. Όσπου να συνειδητοποιήσουμε πως το «άλλο» ήταν απλώς

ένα κούφωμα του τοίχου μ' ένα ντιβανόκασελο, ένα είδος αποθήκης στο διάδρομο, με μια κουρτίνα μπροστά, ήταν πια πολύ αργά. Το υπνοδωμάτιο της Έμμας είναι μια νοσταλγία της βικτωριανής Αγγλίας. Το μεγάλο σιδερένιο κρεβάτι στρωμένο με χειροποίητο κροσιέ σκέπασμα η τουαλέτα κομό, οι μινιατούρες στους τοίχους και οι λάμπες. Ψάχνεις να ανακαλύψεις το μπάνιο ανάμεσα σε όστρακα και σε κοχύλια όλων των λογίων, «η συλλογή μου», λέει η Έμμα. Απορείς πως χωράνε όλα αυτά τα αντικείμενα, μ' ένα όμως θαυμαστό τρόπο γίνονται γρήγορα ένα μαζί τους, παίρνεις τη θέση σου, βολεύεσαι.

Τη νύχτα κοιμάσαι στο Πάτνυ όπως κοιμάσαι στην εξοχή. Και το πρωί, σε ξυπνούν τα πουλιά και ο ήλιος του Ιούλη που παραμέρισε τη νυχτερινή βροχή και τρυπώνει φρέσκος φρέσκος από το κουρτινάκι της Έμμα. Η Έμμα δοκιμάζει τον τούρκικο καφέ που της προσφέρουμε και λέει ότι της αρέσει γιατί... σχεδόν τρώγεται αντί να πίνεται. Μετά μας παίρνει να δούμε τον Τάμεση.

-Το Πάτνυ είναι το μόνο μέρος όπου ο Τάμεσης διατηρεί κάποια αξιοπρέπεια. Εδώ είναι απλά ένα ποτάμι, τον αγαπάμε και τον καμαρώνουμε μόνο γι' αυτό κι όχι σαν διαμετακομιστικό μέσο. Κάθε πρωί στις εξήμιση βγαίνω για περίπατο στο ποτάμι. Στις επτά ακριβώς είμαι πίσω. Εκείνη την ώρα βγαίνουν οι Άγγλοι για να πάρουν τα σκαλάκια τους για «Πιπί». «Δεν τους αντέχω».

Στο Πάτνυ πραγματικά ο Τάμεσης γίνεται ρομαντικός. Κυλά χωλερικά και είναι σχεδόν καθαρός. Τα πλοιάρια που τού διασχίζουν σε κατεβάζουν στο κέντρο του Λονδίνου κι είναι η πιο ευχάριστη διαδρομή. Δεξιά κι αριστερά στις όχθες του δευτροστοιχίες και πράσινα παγκάκια με ερωτευμένους. Αν δεν ήταν κάθε τόσο τα «παμπέρ», οι γραφικές εγγλέζικες μυτυραρίες, θάλεγε πως εδώ ο Τάμεσης είναι λιγάκι Σηκουάνας. Και δεν είναι μονάχα το ποτάμι που σε μπάει σ' αυτή την ατμόσφαιρα του ρομαντισμού. Είναι κι ολόκληρο το Πάτνυ, με τις χιλιάδες τα παλαιοπωλεία του, τα παλιά διόροφα και τριόροφα εγγλέζικα σπίτια και τους κήπους με τις τριανταφυλιές και τις λεβάντες. Σίγουρα, η Έμμα Σμιθ δεν θα μπορούσε να μένει αλλού.

Οι συναντήσεις των συγγραφέων της Σόφιας μας έγιναν μια ευχάριστη συνήθεια. Κάθε χρόνο τις περιμέναμε, για να συνεχίσουμε κάτι αρχινημένες κουβέντες. Ωστόσο πάντα με μια αγωνία. Άραγε ποιος θα λείπει, στην επόμενη; Όταν ξαναβρεθήκαμε για τρίτη φορά ο Άντριαν, η Έμμα και οι άλλοι, πολλοί έλειπαν. Κι από το αγγλόφωνο τραπέζι μας έλειψε ο Τζων Τσόντσερ.

ΕΛΛΗ ΠΑΙΟΝΙΔΟΥ

(Από τη συλλογή «Πρόσωπο με πρόσωπο»).

ΠΟΛΕΙΤΑΙ

2.500 ΣΚΑΛΕΣ ΑΜΠΕΛΙΑ
ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΝΑ ΞΕΡΑΝΘΟΥΝ

Αιτήματα προσφύγων της Αυδήμου

«Αν δεν γίνουν έγκαιρα διατηρήσεις και αρδευτικά έργα στη περιοχή μας, τότε οι 2500 σκάλες αμπέλια σουλτανίνης θα καταστραφούν και θα υποχρεωθούμε να γίνουμε για δεύτερη φορά πρόσφυγες», δήλωσαν οι κάτοικοι του προσφυγικού χωριού Αυδήμου, που ανέρχονται στους 850, στους επισκεφθέντες την κοινότητα Αυδήμου Γ.Γ. της ΕΚΑ Βουλευτή κ. Χαμπή Μιχαηλίδη και τον Ε. Γραμματέα της ΕΚΑ Λεμεσού κ. Νεόφυτο Ηλία.

Αλλά προβλήματα που έθεσε ο κοινοτάρχης Αυδήμου και άλλοι πρόσφυγες είναι:

Η αλλαγή των σωλήνων του πόσιμου νερού που είναι παμπάλαιοι και σκουριασμένοι.

Η κατασκευή νέου νεποζιτού

για το πόσιμο νερό.

Η λήψη μέτρων από μέρος της Κυβέρνησης για την άμεση διάθεση 2.000 αρνιών και ριφιών που βρίσκονται στα χέρια των κτηνοτρόφων της κοινότητας.

Το θέμα της εξασφάλισης πόσιμου νερού για τα ζώα είναι ένα άλλο επείγον πρόβλημα που έθεσαν οι πρόσφυγες της Αυδήμου.

Επίσης εξήτησαν την άμεση εγκατάσταση τηλεφώνου στο νοσοκομείο Αυδήμου καθώς και την επάνδρωσή του και με άλλο προσωπικό.

Οι κ. Χαμπή Μιχαηλίδης και Νεόφυτος Ηλία υποσχέθηκαν στους πρόσφυγες Αυδήμου ότι θα προωθήσουν το πρόβλημα τους στα αρμόδια Υπουργεία και Τμήματα της Κυβέρνησης.

PASCAL

όταν μιλούν τα έργα
τα λόγια περιττεύουν

Περισσότεροι από 500 μαθητές μας έγιναν δεκτοί κατά τα τελευταία 5 χρόνια σε Αγγλικά Πανεπιστήμια και Κολλέγια πολλοί μάλιστα με Υποτροφίες.

Το PASCAL
ειδικεύεται και προωποεί

**ΝΕΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ**